

Veiledende plan for primærhelsetjenesten

Utarbeidet av: Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune

Plan ID: [13] Versjon: [2.0] Trykksår

Revideres innen dato: [November 2025]

Utfordring	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Referanse
1163215007, trykksår			<i>Spesifiser, evt hvor på kroppen, utsatte steder. Henvis til risikovurdering.</i>	
	1157027004	Ingen trykksår		
	9501000202103	tilfredsstillende sårtilheling		
		<i>Kartleggingsverktøy: Braden, EPAP</i>		
	225393005	vurdering av trykksår	Klassifiser grad av trykksår og dokumenter sårstatus. Benytt VAR. Vurder hudkvalitet, nekrose, sirkulasjonssystem etc. Angi hvor ofte.	1,2,3,4,
	1759002	vurdering av ernæringsstatus	Angi når og hvor ofte.	1,3
	84100007	anamneseopptak	Vurder underliggende sykdommer, optimaliser behandling av	1,2,3,4,

Veiledende plan for primærhelsetjenesten

			tilleggs lidelser, tidligere trykksår	
	225399009	smertevurdering	Smerteskala, beskrive smerten, vurder plan for smertelindring	1,2,3,4
	14771000202100	lverksetting av trykkavlastende tiltak	Velg tiltak ut ifra risiko	1,2,3,4,5
	733920005	sørge for trykkavlastende madrass		1,2,3,4
	229824005	leiring av pasient	Beskriv prosedyre og individuelle hensyn	1,2,3,4
	225286008	snuregime		3,4
	710122006	fremming av fysisk mobilitet	Beskriv prosedyre og individuelle hensyn	1,3,4,5
	1156886000	fremming av næringsinntak som dekker behov		1,2,3,4,
	225360001	hudstell	Fuktighetsbevarende hudpleie, barriereprodukter, høyabsorberende inkontinensutstyr, unngå massering av hud, hygienetiltak etc	1,2,3,4

Veiledende plan for primærhelsetjenesten

	385821000	håndtering av smittevern	Beskriv prosedyre og individuelle hensyn	2
	225357008	behandling av trykksår	Benytt VAR eller egen sårprosedyre	1,2,5
	370835007	overvåking av tegn og symptomer på infeksjon	Spesifiser infeksjonstegn	2,5
	17636008	prøvetakning	Spesifiser	2,3,5
	18211000202106	tverrfaglig samarbeid	Lege, fysio, ergo, spesialisthelsetjeneste etc	1,3,5
	46869008	undervisning om forebygging av trykksår	Beskriv	1,3,5
	711066004	samarbeid med pårørende	Undervise om forebygging av trykksår etc.	1,3,5

Referanser

1. International affairs & best practice guidelines. (2016). Assesment and management of pressre injuries for the interprofessional team.
https://rnao.ca/sites/rnao-ca/files/Pressure_Injuries_BPG.pdf
2. VAR healthcare. (u.a). Trykksår. [VAR Healthcare - Portal \(varnett.no\)](http://varnett.no)
3. Devik, A. S. (2020). Forebygging av trykksår i kommunal helse- og omsorgstjenester. *Omsorgsbiblioteket*. [Forebygging av trykksår-u3.pdf \(unit.no\)](http://unit.no)
4. Oslos universitetssykehus. (u.a). Trykksår – forebygging. [eHåndbok - Trykksår - forebygging \(ous-hf.no\)](http://ous-hf.no)
5. Dale, H. (2022, 13. oktober). Trykksår. *Metodebok.no* metodebok.no/index.php?action=topic&item=kgYNvEaF

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Overordnet mål for VP er å oppnå at pasient eller brukere som har utviklet trykksår har god sårtilheling og hel hud
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Pasienter og brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Revidering av VP i kommunehelsetjenesten 2022/2023 Arbeidsgruppe: Sykepleier Stine Borgen USHT-V Sykepleier Inger Gulbrandsen Sandefjord kommune Sykepleier Marie V. Strand Standal Sandefjord kommune Sykepleier Kaja Hvitstein-Strøm USHT-V
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Arbeidsgruppen har erfaringer med denne problematikken fra ulike deler av tjenesten, funn i litteratur samsvarer med den erfaringsbaserte kunnskapen
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: Søket bredt som også gjenspeiles i kildene som benyttes
6	Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er:

	Hvilke tiltak som er mest relevant for kommunehelsetjenesten
7	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrker Arbeidsgruppen har lengre erfaring med problematikken i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Svakheter Vi har ikke hatt tilgang til bibliotekar som kunne ha hjulpet oss med søk og relevant utvelgelse av artikler. Vi har gjort et utvalg basert på troverdige databaser. AKS påpeker her at terminologien pr dags dato henger etter faglitteraturen. Man benytter nå ordbruken Trykkfordelende tiltak, og ikke Trykkavlastning.
8	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): Sykepleiere i Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune Avansert Klinisk Sykepleier (AKS), Ellen Slettingdalen i Senter og hjemmetjenester, Sandefjord kommune
ENDRINGER OG ANSVAR	
9	Endringer siden forrige versjon: Mer eller mindre fullverdig revidert 2023
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: Pr. 2023 USHT-V, bør gjennomgås november 2025